ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΒΥΖΑΝΤΙΝΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ
ΑΘΗΝΩΝ

ΕΤΟΣ ΚΗ'.
ΑΡΙΘ. 41

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΑΛΗΘΕΙΑ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΗ ΚΑΤΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΝ
ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ 6 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1907

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ ΠΡΟΚΑΤΑΒΑΛΛΟΜΕΝΗ
Καθ' ὅλον τὸ ὀθωμαν. κράτος μετζίτια ἀργ. 5
διὰ τὸν κατώτερον κλῆρον καὶ τοὺς δημοδιδασκ.. 3
ἐν τῷ ἐξωτερικῷ φράγκα χρυσᾶ.....25

ΔΙΕΥΘΥΝΟΥΣΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗ
† Ὁ Στρωμνίτσης ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ (πρόεδρος)
† Ὁ Μ. Πρωτοσύγκελλος ΚΑΛΛΙΝΙΚΟΣ (ταμίας)
† Ὁ ἀρχιτραμμ. τῆς ἱερᾶς Συνόδου ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ

Ἐπίτιμος διευθυντὴς καὶ συντάκτης ὁ Μ. χαρτοφύλαξ καὶ χρονογράφος τῆς τοῦ Χρ. Μ. Ἐκκλησίας Μ. Ι. ΓΕΔΕΩΝ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Ἀπαισία εἰκών — Ἐπίκαιρα γράμματα — Γράμματα περὶ τῆς Ἐκκλησίας Κύπρου — Ἐκκλησιαστικὰ χρονικά Νεκρολογίαι (Πρώην Κίτρους Θεόκλητος Στέφανος Κ. Καραθεοδωρῆ) — Ἱστορικὴ ἀπορία — Γεωργίου Αἰτωλοῦ στίχοι.

ΑΠΑΙΣΙΑ ΕΙΚΩΝ

Ἡ ἐκ βαρυαλγούσης ψυχῆς, κραυγὴ ὀδύνης καὶ διαμαρτυρίας, τὴν ὁποίαν, ἐν ὀνόματι τῶν ἀπαραγράπτων δικαίων τῆς ἀνθρωπίνης συνειδήσεως, ἔρριξεν ὁ πανιερ. μητροπολίτης Βεροίας κ. Ἀπόστολος, ἐν τῇ ἐκθέσει αὐτοῦ τῇ δημοσιευθείσῃ ἐν τῷ τελευταίῳ φύλλῳ τῆς «Ἐκκλησιαστικῆς Ἀληθείας», κατὰ τῶν αἱματηρῶν ὀργίων εἰς ἃ ἐξετραχηλίσθησαν, ἀποπτύσσασαι πάντα χαλινόν, αἱ ἑτερογενεῖς συμμορίαι αἱ στρατολογηθεῖσαι πρὸς ἐπιδίωξιν τῆς πραγματοποιήσεως τῶν ὅσον μεγαλομανῶν τόσων καὶ χιμαιρῶν ὀνείρων τῆς ρωμουνικῆς ἐν Μακεδονίᾳ προπαγάνδας, θὰ ἀπηχήσῃ, ἐσμὲν βέβαιοι, βαθύτατα εἰς πᾶσαν ἀνθρωπίνην καρδίαν, παρ' ἣ ὁ σεβασμὸς τῆς ἐλευθερίας τῆς θρησκευτικῆς καὶ ἐθνικῆς συνειδήσεως δὲν κατέστη λέξις μόνον, κενὴ πάσης σημασίας καὶ ἐννοίας.

Εἴκοσι καὶ ἓξ δολοφονίαι, ἐν διαστήματι ἑνὸς καὶ μόνου μηνὸς, τοῦ Αὐγούστου καὶ ἐν τῇ περιφερείᾳ μόνης τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἐπαρχίας Βεροίας, κατὰ ἀθώων θυμάτων, ὧν τὸ μοναδικὸν ἔγκλημα ἦτο ὅτι ἐνέμενον στερροὶ εἰς τὰ πάτρια καὶ ἀπέκρουον τὰς γενομένας αὐτοῖς προτάσεις ὅπως, ἀπαρνούμενοι τὴν θρησκευτικὴν καὶ ἐθνικὴν αὐτῶν συνείδησιν, συνταχθῶσι τοῖς ρωμουνίζουσιν, ἰδοὺ ὁ τελευταῖος φρικώδης ἀπολογισμὸς τῆς ἀφηνιασάσης ρωμουνικῆς προπαγάνδας· τῆς ἐξακολουθούσης νὰ βαυκαλίζηται ὑπὸ τῆς ματαίας ἐλπίδος, ὅτι, διὰ τοιούτων ἐγκληματικῶν πράξεων καθοσιώσεως κατὰ τῆς ἀνθρωπίνης συνειδήσεως, διὰ τῆς τρομοκρατίας καὶ τοῦ δολοφονικοῦ φασγάνου, θὰ κατασυντρίψῃ τὴν ἄκαμπτον ἀντίστασιν τοῦ γενναίου καὶ φιλογενοῦς ἑλληνοβλαχικοῦ πληθυσμοῦ καὶ θὰ ἐκβιάσῃ αὐτὸν νὰ ἀποσπασθῇ ἀπὸ τοῦ σώματος τοῦ ἑλληνικοῦ ὀρθοδόξου ἔθνους, οὗτινος ἀπὸ μα-

χρῶν αἰώνων ἀποτελεῖ τίμιον ἀναπόσπαστον μέλος, καὶ νὰ ἀναγνωρίσῃ τοὺς πέραν τοῦ Ἴστρου ὡς ὁμαίμονας, υἱοθετῶν μὲν τὴν ἀκατάληπτον αὐτῷ γλῶσσαν ἐκείνων ὡς ἰδίαν ἑαυτοῦ γλῶσσαν, ἅμα δὲ ἱδρύων καὶ ἰδίαν σχισματικὴν Ἐκκλησίαν ἀνεξάρτητον ἀπὸ τὴν Μητέρα αὐτοῦ Μεγάλην τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίαν, ὑπὸ τὴν μητρικὴν αἰγῖδα τῆς ὁποίας ἐγεννήθησαν καὶ ἐβίωσαν καὶ ἐτελεύτησαν αἱ γενεαὶ τῶν πατέρων καὶ προπατόρων αὐτοῦ. Ἀφοῦ ἡ βροχὴ τοῦ χρυσοῦ καὶ πάντα τὰ λοιπὰ ὕπουλα σαγηνευτικὰ προσηλυτιστικὰ μέσα, τὰ ἀπὸ δεκαετηρίδων ἐτῶν τεθέντα εἰς ἐνέργειαν πρὸς ἀποπλάνησιν τοῦ Ἑλληνοβλαχικοῦ πληθυσμοῦ, ἀπεδείχθησαν ὅλως φροῦδα καὶ ἀνεπαρκῆ πρὸς ἐπίτευξιν τῶν ρωμουνικῶν πόθων.

Καὶ ὅμως, ἡ μακροχρόνιος αὕτη ἀνεπιτυχὴς δοκιμὴ ἔδει νὰ διανοίξῃ τοὺς ὀφθαλμοὺς τῶν πέραν τοῦ Ἴστρου καὶ νὰ πείσῃ αὐτούς, ὅτι σφόδρα ἠπατήθησαν ἐν ταῖς σκέψεσί των ἐκλαβόντες τὸν Ἑλληνοβλαχικὸν πληθυσμὸν ὡς ἀνήκοντα εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν λαῶν ἐκείνων, τῶν μόνῃ τῇ φωνῇ τοῦ μὴ πρόβατα εἶναι διαφερόντων, καὶ τῶν ὁποίων ἡ ληθαργοῦσα ἐθνικὴ συνείδησις ἀφίεται νὰ ρυμουλκῆται, πειθηνίως καὶ νὰ μεταπλάττηται, δίκην εὐπλάστου κηροῦ, κατὰ τὰς ὀρέξεις καὶ βλέψεις παντὸς ἐπιδιώκοντος τὴν κάρπωσιν ἰδιωτελῶν ὠφελημάτων, διὰ τῆς ἐξασκήσεως τῆς τοιουτοτρόπου ἀνοσίας σωματεμπορίας.

Διότι περὶ σωματεμπορίας ἑνὸς ὁλοκλήρου λαοῦ, προοριζομένου νὰ χρησιμεύσῃ ἐν καιρῷ εὐθέτῳ, ὡς ἀντάλλαγμα πολιτικῆς συναλλαγῆς, πρόκειται. Τὰς δὲ περὶ τῆς σκοπουμένης συναλλαγῆς ταύτης ὁμολογίας—ὁμολογίας σαφεστάτας καὶ ἀνεπιδέκτους οἱασδήποτε ἀμφιβολίας,—αὐτῶν τούτων τῶν Ρωμούνων δημοσιεύσαντες ἄλλοτε ἀπὸ τῶν στηλῶν τῆς «Ἐκκλησιαστικῆς Ἀληθείας», παραθέτομεν νῦν, πρὸς μείζονα πίστωσιν τῶν λεγομένων ἡμῶν, τὰς σχετικὰς δηλώσεις συγγραφέως ἥκιστα ὑπόπτου ἐπὶ εὐμενείᾳ πρὸς τὸ Γένος καὶ τὴν Ἐκκλησίαν ἡμῶν, τοῦ κ. *de Launay*, ἐν τῷ προσφάτῳ, ὑπὸ τὸν τίτλον «*La Bulgarie de hier et de demain*» (ἡ Βουλγαρία τῆς χθὲς καὶ τῆς αὔριον) συγγράμματί του.

«Ἡ Ρουμανία—γράφει ὁ κ. de Launay—τὸ πλουσιώτερον, τὸ βιομηχανικώτερον, τὸ ἀρχαιότερον, καὶ τὸ κάλλιον ἐξωπλισμένον (ἀφοῦ τὴν σήμερον ἡ στρατιωτικὴ ἀξία κρίνεται ἐκ τῆς ἀγορᾶς τηλεβόλων) ἐξ ὅλων τῶν κρατῶν τῆς χεσρονήσου τοῦ **Αἵμου**, εἶνε καὶ αὐτὴ δυσηρεστημένη ἐκ τῆς μερίδος της καὶ ἐπιζητεῖ τὴν ἐπαύξησιν ταύτης. Ἀλλὰ, ἐξαιρουμένης τῆς Δόβρουτζας, αἱ ἱστορικαὶ αὐτῆς φιλοδοξίαι καὶ αἱ ἐπὶ τῆς ταυτότητος τῆς καταγωγῆς ἐρειδόμεναι ἀξιώσεις αὐτῆς δὲν συναντῶσι προσκόμματα ἐκ μέρους τῆς Βουλγαρίας. Μεταξὺ Ρουμανίας καὶ Βουλγαρίας, ἡ μεθόριος γραμμὴ τοῦ Δουνάβεως εἶναι λίαν φυσικὴ ἐν τῷ συνόλῳ της καὶ, ὡς τοιαύτη, ἀνεπίδεκτος μεταβολῆς. Μόνον πρὸς ἀνατολὰς, ὅπου διέβησαν ἤδη πρὸς νότον τοῦ ποταμοῦ οἱ Ρωμοῦνοι, μὴ ἀναχαιτιζόμενοι ὑπὸ φυσικοῦ τινος προσκόμματος, αἰσθάνονται κνισμοὺς πρὸς ἐπέκτασιν. Ἀφοῦ οἱ Ρῶσσοι ἔδωκαν ἤδη αὐτοῖς μέρος τῆς βουλγαρικῆς χώρας τῆς Δόβρουτζας εἰς ἀντάλλαγμα τῆς ρουμανικῆς χώρας τῆς Βεσσαραβίας, διατὶ νὰ μὴ ἀποκτήσωσι καὶ τὸ ἐπίλοιπον; Accessorium sequitur principale (τὸ δευτερεῦον ἕπεται τῷ πρωτεύοντι), **ὁ δὲ λιμὴν τῆς Βάρνας, μετὰ μεθορίου γραμμῆς Ρουχτσουκίου-Βάρνας ἐξασκεῖ ἀκαταμάχητον ἔλξιν. ΚΑΙ ΔΙΑ ΤΟΝ ΛΟΓΟΝ ΤΟΥΤΟΝ ΕΦΕΥΡΕΘΗΣΑΝ ΟΙ ΚΟΥΤΣΟΒΛΑΧΟΙ ΤΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ».**

Ταῦτα προκηρύσσει δεδηλωμένος ἐχθρὸς τῶν Ἑλλήνων.

Ἀλλ' οἱ Ἑλληνόβλαχοι τῆς Μακεδονίας ἀνέτρεψαν ἄρδην τοὺς λογαριασμοὺς τούτους, τοὺς γενομένους «ἄνευ τοῦ ξενοδόχου» καὶ ἐπὶ μόνῃ τῇ πεποιθήσει ἐπὶ τὴν ἀκαταγώνιστον δύναμιν τοῦ χρυσοῦ.

«Περὶ τὰ τέλη τοῦ 1904 — ἔγραφεν ἐπ' ἐσχάτων περὶ τοῦ αὐτοῦ ἀντικειμένου ὁ διάσημος Ἰταλὸς δημοσιογράφος Cancani ἐν ἄρθρῳ δημοσιευθέντι ἐν τῷ περιοδικῷ «la Nuova Antologia» (ἡ Νέα Ἀνθολογία) καὶ ὅπερ ἄρθρον ἀνεδημοσίευσαν μετ' εὐμενεστάτων σχολίων αἱ ἐγκριτώτεραι ἰταλικαὶ ἐφημερίδες, οἷον ὁ Corriere d' Italia, ὁ Popolo Romano, ἡ Italie κτλ.—περὶ τὰ τέλη τοῦ 1904, ἡ ρουμανικὴ Βουλὴ ἐψήφιζε πίστωσιν 600 χιλιάδων φράγκων πρὸς ἀναζωογόνησιν τῆς ἐν Μακεδονίᾳ προπαγάνδας, τῆς ἐπιδιωκούσης νὰ μετατρέψῃ τοὺς Κουτσουβλάχους εἰς Ρωμούνους. **Τεσσαράκοντα δὲ ἑκατομμύρια εἶχον δαπανηθῇ ἤδη, πρὸς ἵδρυσιν σχολῶν καὶ χρη-**

ματικὰ χορηγήματα πρὸς ἐξαγορὰν πελατῶν. Τὰ ἀποτελέσματα ὑπῆρξαν ἥκιστα λαμπρά. . . . . Ἡ Ρουμανία ἡ δικαιουμένη νὰ ἀριθμῇ 3,200,000 Ρωμούνων ἐν Αὐστροουγγαρίᾳ καὶ 1,200,000 ἐν Ρωσσία, δὲν δύναται, χωρὶς νὰ αὐταπατᾶται, νὰ ἀριθμῇ ὁμοεθνεῖς αὐτῆς ἐν Μακεδονίᾳ. Ἐν ταύτῃ ἔχει μόνον πελάτας, περὶ τοὺς χιλίους περίπου, λαμβάνοντας ἀπὸ 60 ἕως 100 φράγκα κατὰ μῆνα ἐπίδομα. . . . . .

» **Μετὰ μακροχρόνιον πεῖραν, ἡ Ρουμανία ἔδει νὰ πεισθῇ ὅτι διὰ τοῦ χρυσοῦ καὶ τῆς τρομοκρατίας οἱ Κουτσόβλαχοι δὲν θὰ μετατραπῶσιν εἰς Ρωμούνους καὶ ὅτι, ἐν πάσῃ περιπτώσει, πρὶν ἢ προβῶσιν οἱ Ρωμοῦνοι εἰς ἐγκαίνισιν πολιτικῆς τυχοδιωκτικῆς, ἐν συμμαχίᾳ πρὸς ἀρχαῖον, αἰώνιον καὶ ἐπίφοβον ἐχθρὸν, οἷος ὁ Βούλγαρος, ὤφειλον νὰ μελετήσωσιν ὡριμώτερον, μήπως ἡ συμμαχία αὕτη ἐκθέσῃ οὐ μόνον τὴν καλὴν φήμην τῆς χώρας των, ἀλλ' ἐνταυτῷ καὶ αὐτὰ τὰ σπουδαιότερα καὶ ζωτικώτερα αὐτῆς συμφέροντα».**

Ἀτυχῶς ἐνῷ τὰ ἑκατομμύρια τῶν ἐκεῖθεν τῶν μεθορίων τῆς Ρουμανίας πραγματικῶν Ρωμούνων μεμψιμοιροῦσι, κατὰ δὲ τὰ ἐκ Βιέννης, πρό τινων μηνῶν, τηλεγραφήματα «οἱ ἐν Οὐγγαρίᾳ ἐπίσκοποι τῶν ρουμανικῶν κοινοτήτων ἀπέστειλαν πρὸς τὸν Καισαροβασιλέα ὑπόμνημα διὰ τοῦ ὁποίου παρακαλοῦσιν αὐτὸν ὅπως μὴ κυρώσῃ τὸν περὶ σχολῶν νόμων διότι ἀπειλεῖται ἡ ἐθνικὴ παίδευσις τῶν Ρωμούνων ἐν Οὐγγαρίᾳ», ἐνῷ θρησκευτικὰ ἀκόμη βιβλία τούτων, οἷον κατηχήσεις, ἀπαγορεύονται ὡς πολιτικῶς ἐπιλήψιμα, οἱ πέραν τοῦ Ἴστρου, ἀποστρέφοντες τὸ πρόσωπον ἀπὸ τούτων, ἀτενίζουσι πρὸς τοὺς ἐκεῖ κάτω πέραν τοῦ Αἵμου Ἑλληνοβλάχους, τὸ δὲ Μακεδονορωμουνικὸν Κομιτᾶτον, οὗτινος προΐσταται ὁ σέρβος ἰατρὸς Ἀναστάσεβιτς, ὁ μεταβαπτισθεὶς εἰς Μακεδονορρωμοῦνον ἰατρὸν Λεόντη,(ἐνῷ, κατὰ τὰς πληροφορίας αὐτῶν τούτων τῶν ρωμουνικῶν φύλλων, ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ, διευθύνων ἐν Ρουμανίᾳ ἀγροτικόν τι κτῆμα, διετήρησε τὸ σερβικὸν αὐτοῦ ὄνομα Ἀναστάσεβιτς μέχρι τοῦ θανάτου του ἐπισυμβάντος κατὰ τὰς ἀγροτικὰς ταραχὰς τοῦ παρελθόντος Μαρτίου, (βλέπ. ἐφημ. Κόσμον Ὀδησσοῦ 28 Μαρτίου 1907), τὸ δὲ Μακεδονορωμουνικὸν Κομιτᾶτον—λέγομεν—ἐπιδιώκει τὸν δι' ἀνηκούστου τρομοκρατίας ἐκρρωμουνισμὸν αὐτῶν. Καὶ ἐνῷ ἁπλῇ ἐπίσκεψις Ρωμούνων πολιτικῶν ἀνδρῶν πρὸς ἐκεῖθεν τῶν Καρπαθίων οἰκοῦντας ὁμαίμονας, καίπερ διαψευσθεῖσα, ἐθεωρήθη ὡς παράβασις τῶν διεθνῶν αὐτῶν καθηκόντων καὶ ἀνεκλήθησαν οὗτοι, δημοσίᾳ, διὰ γλώσσης ἀπειλιτικωτάτης, εἰς τὴν ἀπαρέγκλιτον τήρησιν τούτων, ἐν Θεσσαλονίκῃ, πρὸ ὀλίγων ἑβδομάδων, ὁ αὐτόθι Ρωμοῦνος πρόξενος προήδρευσε καὶ διηύθυνε τὰς ἐργασίας συνελεύσεως τῆς αὐτόθι τεχνητῶς συμπηχθείσης μικροσκοπικῆς ρωμουνιζούσης κοινότητος καὶ ὑπέδειξε τοὺς ἐκλεκτέους ἐφόρους τῶν σχολῶν, καθὰ ἀνέγραφεν ὁ ὁμόγλωσσος τύπος τῆς Θεσσαλονίκης ἐκπληρσόμενος, πάνυ δικαίως, ἐπὶ τῷ πρωτακούστῳ τολμήματι τῆς προπαγάνδας, φανταζομένης ὅτι πᾶς Ἑλληνόβλαχος, ἀπεκδυόμενος, δίκην χιτῶνος καὶ διὰ τῶν γνωστῶν μέσων, τὴν ἐθνικότητά του καὶ, μεταβαπτιζόμενος εἰς Ρωμοῦνον, συναπεκδύεται καὶ τὴν ὑπηκοότητά του, παύων τοῦ νὰ ᾖ ὑπήκοος τῆς Α. Α. Λ. τοῦ Σουλτάνου καὶ δύνατται, πλέον, νὰ διατελῇ εἰς ἀμέσους σχέσεις πρὸς ξένας προξενικὰς Ἀρχὰς καὶ νὰ συμπράττῃ μετὰ τούτων ἐν τῇ ρυθμίσει τῶν κατ' αὐτὸν πραγμάτων.

Μάτην ὅμως ἡ ρωμουνικὴ προπαγάνδα μαίνεται, μάτην ταράττεται, μάτην, ἐπωφελουμένη τῶν καιρικῶν περιστάσεων καὶ τῆς ἀσθενείας τῶν ἐπιβουλευομένων, ἐπιζητεῖ τὴν κεφαλὴν παντὸς Ἑλληνοβλάχου μὴ ὑπείκοντος τοῖς κελεύσμασιν αὐτῆν. Κατώρθωσε μὲν, καὶ θὰ κατωρθώσῃ, ἴσως, καὶ ἐν τῷ μέλλοντι, νὰ προσθέσῃ εἰς τὸ μαρτυρολόγιον τῆς ἑλληνικῆς ὀρθοδόξου φυλῆς αἱματηράς τινας σελίδας ἀναγραφούσας τὰ τετιμημένα ὀνόματα τῶν Ἑλληνοβλάχων, τῶν ἐπισφραγιζόντων διὰ τοῦ ἰδίου αἵματος τὴν ἀδιάρρηκτον συνταύτισιν αὐτῶν μετὰ τῆς ὁλομελείας τῶν Ἑλλήνων ἀδελφῶν των. Πέραν ὅμως τούτου οὐδὲν θὰ ἐπιτύχῃ, ἀλλὰ πᾶς νέος φόνος θὰ ἀποτελῇ ἕνα ἐπὶ πλέον συνεκτικὸν μεταξὺ ἀμφοτέρων κρίκον· ὁ δὲ Ἰησοῦς, ὁ καθεύδων νῦν ἐν τῇ δεινῶς κλυδωνιζομένῃ ὁλκάδι τῆς Ἐκ-

κλησίας καὶ τοῦ Γένους, ἐξεγειρόμενος αἴφνης ἐκ τῶν γοερῶν ἐπικλήσεων καὶ τῶν στεναγμῶν τῶν θυμάτων, «ἀποκαταστήσει δίαιταν δικαιοσύνης, συνθλάσει δὲ μύλας ἀδίκων καὶ τοὺς ὕβρει φερομένους ταπεινώσει,» ἐπιτάσσων ἅμα τῇ ἐξηγριωμένῃ θαλάσσῃ τῆς προπαγάνδας τάδε: «μέχρι τούτου ἐλεύσει καὶ οὐχ ὑπερβήσει, ἀλλ' ἐν σεαυτῇ συντριβήσεταί σου τὰ κύματα».

Οὐδόλως λανθάνει ἡμᾶς ὅτι οἱ παρὰ τὰς ὄχθας τῆς Δημποβίτσας σκεπτικισταὶ φιλόσοφοι, θὰ ἐκραγῶσιν εἰς μυκτηριστικοὺς καγχασμοὺς, ἀκούοντες ἡμᾶς στηρίζοντας τὰς ἐλπίδας ἐπὶ τὴν ἐξ ὕψους ἀντίληψιν καὶ θὰ ἀναφωνήσωσιν ὅτι, ἂν δὲν ἔχωσι νὰ φοβηθῶσι ἄλλον τινὰ ἐκτὸς τῆς θείας Δίκης, δύνανται νὰ κοιμῶνται ἀμέριμνοι καὶ νὰ ἀδικῶσιν ἐκ τοῦ ἀσφαλοῦς. «Ὁ ἀδικῶν ἀδικησάτω ἔτι», ἀλλὰ«μὴ δοκείτω τὸ γένος ἡμῶν ὑπὸ τοῦ Θεοῦ καταλελεῖφθαι». Ἂν δὲ θελήσωσι νὰ ἐπισκοπήσωσι, νηφαλιώτεροι γινόμενοι, τὰ καθ' ἑαυτοὺς καὶ τὰ διαδραματισθέντα ἐν τῇ ἰδίᾳ χώρᾳ κατὰ τὸ ἔαρ τοῦ ἤδη πρὸς τὸ τέρμα αὐτοῦ χωροῦντος ἐνεστῶτος ἔτους, θὰ καταλήξωσιν, ἀφεύκτως, εἰς τὸ συμπέρασμα, ὅτι ἡ θεία Νέμεσις ἤρξατο ἤδη ἐπεκτείνουσα βαρεῖαν τὴν τιμωρὸν αὐτῆς χεῖρα ἐπὶ τῶν ἀγνωμόνων υἱῶν, τῶν ἀνασταυρούντων τὸν Ἰησοῦν ἐν τῷ προσώπῳ τῶν πιστῶν καὶ ἀρωσιωμένων τέκνων τῆς πνευματικῆς αὐτῶν Μητρός τῆς εἰς τὸ παρὸν εὖ εἶναι, ἐφ' ᾧ τοσοῦτον γαυριῶσιν, αὐτοὺς προαγαγούσης· διότι, «ἔστι δίκης ὀφθαλμὸς ὃς τὰ πάνθ' ὁρᾷ, πρὸς δὲ τοὺς σκολιοὺς σκολιὰς ὁδοὺς ἀποστέλλει ὁ Θεὸς», λέγει Κύριος.

ΕΠΙΚΑΙΡΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ

Ἔκθεσις μητροπολίτου Κορυτσᾶς

Παναγιώτατε Δέσποτα,

Γνωστὴ τυγχάνει ἡ λεγομένη Πλιάσα τῇ Ὑμετέρᾳ Θειοτάτῃ Παναγιότητι. Ἡ Πλιάσα, κώμη τῆς ἐμῆς ταπεινῆς ἐπαρχίας καὶ ἀφισταμένη τῆς Κορυτσᾶς δίωρον καὶ τι πλέον βορειοανατολικῶς, κατοικεῖται ὑπὸ Βλάχων, διακριθέντων, οὐ πρὸ πολλοῦ,ἐξ ἡμισείας, εἰς Ἑλληνοβλάχους, τοὺς πιστοὺς, τοὐτέστιν, εἰς τὰ πάτρια καὶ Ρωμουνοβλάχους, τοὺς ἀποσκιρτήσαντας. Οἱ ρωμουνίζοντες οὗτοι Βλάχοι, ἀριθμούμενοι περίπου εἰς οἰκογενείας πεντήκοντα, ἐπωφελούμενοι ἐπιτηδείως τῶν παρεχομένων καιρικῶν εὐκολιῶν, οὕτως ἢ ἄλλως, εἰ καὶ λίαν δυσανάλογον ἀποτελοῦσι μειονότητα ἐν τῇ περιφερείᾳ Κορυτσᾶς, ἀπὸ τοῦ προτελευταίου ἔτους ἐθεάθησαν ἀδεῶς ἐκτρεπόμενοι εἰς τὰς τολμηροτέρας ἰταμότητας καὶ αὐθαδείας. Καὶ ἀφοῦ, τῇ 12 Ἰουνίου 1906, λιθοβολήσαντες διὰ τοῦ ἀνοσιωτέρου τρόπου τὸν ἀοίδιμον προκάτοχον Μητροπολίτην Κορυτσᾶς Φώτιον, ἐπέτυχον τῆς ὑποστροφῆς τούτου πρὸς τὰ ὀπίσω, τίνα ἐν τῷ μεταξὺ χρόνῳ διανοηθέντες μετὰ τῶν ἐν Κορυτσᾷ, εὑρισκομένωνἰσαρίθμων ὁμοφρόνων Βλαχοφώνων διεπράξκντο, ὁ Θεὸς καὶ ἡ Ἱστορία γινώσκει, ἐπακολουθήσαντος τοῦ μεγάλου καὶ στυγεροῦ δράματος τῆς δολοφονίας τοῦ ἀειμνήστου Φωτίου τῇ 9 Σεπτεμβρίου 1906. Ἔκτοτε, συνωμοσίαν ὁμόσαντες, φαίνεται, κατὰ τῶν συνοίκων Ἑλληνοβλάχων, πάντα λίθον κινοῦσι καὶ παντοιοτρόπως μηχανῶνται ὅπως, καταπιέσαντες αὐτούς, ἐπιτύχωσι τῆς ἰδιοτελοῦς ἐπιστροφῆς καὶ ἑνώσεως. Κύριοι γενόμενοι, αὐθαιρέτως καὶ ἀνοχῇ τῶν ἐποπτευόντων τῆς τε ἐκκλησίας καὶ τῆς σχολῆς, κοινῶν ἀμφοτέρων ἀπ' ἀρχῆς κτημάτων τῶν κατοίκων Πλιάσης, ἐπισείουσι φόβον καὶ τρόμον καὶ παντοδαπὴν ἐξασκοῦσι πίεσιν κατὰ τῶν μετριοπαθεστέρων καὶ σωφρονεστέρων ἀδελφῶν Ἑλληνοβλάχων. Μόλις διὰ πολλῶν ἐνεργειῶν καὶ διαβημάτων κατώρθωτα ἐσχάτως, περὶ τὰ τέλη Ἰουνίου 1907, τῇ ἐπισήμῳ ἀδείᾳ τῆς τε Νομαρχίας καὶ τῆς ἐνταῦθα Διοικήσεως νὰ ἐπαναφέρω τὴν ἀπότινος διακοπεῖσαν λειτουργίαν τῆς ἑλληνικῆς σχολῆς ἔν τινι ἰδιωτικῇ οἰκίᾳ εὐγενῶς παραχωρηθείσῃ ὑπὸ τοῦ ἰδιοκτήτου. Ἀλλὰ τὰ περιστατικὰ σὺν τῷ χρόνῳ ἐκτραχύνονται καὶ οἱ ματαιόφρονες Ρωμουνόβλαχοι, ἐκδικοῦντες καὶ θρασυνόμενοι, προέβησαν, πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν, εἰς τὴν δολοφονίαν τοῦ Δημητρίου Γσαμπάζη, Ἑλληνοβλάχου κατοίκου Πλιάσης, πατρὸς πολυμελοῦς οἰκογενείας, ἐπιστρέφοντος ἐκ Κορυτσᾶς μετὰ τοῦ ὑποζυγίου, ἐπὶ τῆς δημοσίας ὁδοῦ Κορυτσᾶς—Μοναστηρίου καὶ κατὰ τοὺς πρόποδας τῆς ἀνωφερείας Πλιάσης περὶ τὴν 11 ὥραν τῆς ἡμέρας καὶ τὴν 21 Αὐγούστου 1907, δι' ὀργάνων ἐπὶ τούτῳ ἐγκαθέτων. Ὁ δολοφονηθεὶς χρηστὸς καὶ τίμιος οἰκογενειάρχης, τὴν ἐπαύριον μετηνέχθη,περὶ μεσημβρίαν, εἰς Κορυτσᾶν, καὶ ἐκηδεύθη λίαν προσηκόντως καὶ ἐκπρεπῶς, παρακολουθήσαντος τὴν ἐκφορὰν ὁλοκλήρου τοῦ ἱεροῦ κλήρου τῆς πόλεως καὶ πολλοῦ λαοῦ, προϊσταμένου τοῦ

ἀρχιερέως. Τὸ παράβολον κίνημα προὐξένησε γενικῶς κατάπληξιν καὶ θλῖψις προσεγένετο βαρεῖα ἐπὶ τῇ τοιαύτῃ ἀβουλίᾳ τῶν ἀρχομένων χειρῶν ἀθίκων ρωμουνιζόντων Βλάχων Πλιάσης. Ὑποτίθεται μάλιστα ὅτι τὸ ἀπονενοημένον τόλμημα, εἰς δίωρον ἀπὸ Κορυτσᾶς ἀπόστασιν χώραν λαβόν, ὀφείλεται εἰς κοινὰς καὶ συμμίκτους ἐνεργείας συναντωμένων προσπαθειῶν καὶ πόθων, ἀφοῦ μετὰ τὴν δολοφονίαν καὶ τὴν ἐνεργηθεῖσαν ὑπὸ τῶν σεβαστῶν Ἀρχῶν ἐπὶ τόπου ἐνέργειαν, ὁ φρουρὸς ἐν Πλιάσῃ χωροφύλαξ, μετ' ἄλλου τινὸς συνεργοῦ ἐδραπέτευσαν. Ὅτι δὲ τοιαῦται ἐνέργειαι ὑποκινοῦνται καὶ παρασκευάζονται, καὶ ἄλλοτε ἐδόθησαν κατὰ τὸ Μέγα Πάσχα, ἔξωθεν, ἐνδείξεις καὶ ἐσχάτως πληροφορίας ἔσχον διαβιβαζομένας ἔκ τε Ρουμανίας καὶ ἐξ Ἀμερικῆς. Ἀναγνωσθήτω, εἰ δυνατόν, ἡ ἔγκλειστος ἐξ Ἀμερικῆς ἐπιστολή, ἀπευθυνομένη πρός τινα ἐκ τῶν ἐνταῦθα καταμενόντων ξένων συγγενῆ τοῦ γράφοντος. Ἀλλαχοῦ ὁ ἀγὼν ἤδη κατατερματίζεται, ἐν Κορυτσᾷ καὶ κατὰ τὴν περιφέρειαν ἤδη προεγκαινίζεται, πολλῶν, ὡς λέγεται, περιτρεχόντων κατὰ τὰ ὄρη καὶ τὰ κρησφύγετα ὑπόπτων ἐνόπλων ὀργάνων τοῦ ρωμουνικοῦ Κομιτάτου. Καὶ ταῦτα τοιαῦτα γνωρίζων τῇ Αὐτῆς Θειοτάτῃ Παναγιότητι καὶ τῇ περὶ Αὐτὴν ἁγίᾳ καὶ ἱερᾷ Συνόδῳ, ἐπικαλοῦμαι τὰς σεπτὰς πατριαρχικὰς εὐχὰς καὶ εὐλογίας συναρωγοὺς ἐπὶ τῇ κυκλούσῃ οὐτωσὶ μεμονωμένῃ ἀσθενείᾳ κτλ.

Ἐν Κορυτσᾷ, τῇ 30 Αὐγούστου 1907.

† ὁ Κορυτσᾶς ΓΕΡΒΑΣΙΟΣ

Ἔκθεσις μητροπολίτου Σαρράντα Ἐκκλησιῶν

Παναγιώτατε Δέσποτα,

Μετὰ συνοχῆς καρδίας γνωρίζω τῇ Μητρὶ Ἐκκλησίᾳ ὅτι τὴν παρελθοῦσαν Κυριακήν, περὶ τὴν πρώτην ἑσπερινὴν ὥραν, Βουλγαροι Κομιταζίδες, δώδεκα τὸν ἀριθμόν, μεταβάντες εἰς τὸ χωρίον Γκερβελῆ τῆς ἐπαρχίας Ἀδριανουπόλεως, ἀπήγαγον ἐκ τοῦ καφενείου, ὅπου περὶ τοὺς ἑξήκοντα εὑρίσκοντο χωρικοί, τὸν ἐκ τῶν προκρίτων Πέτρας τῆς ἐμῆς ἐπαρχίας κ. Σταυράκην τσορμπατζῆν, χάριν ἐργασίας ἐκεῖ μεταβάντα, οὗτινος τὸν υἱὸν κατὰ τὸν παρελθόντα Μάϊον ἐφόνευσαν ἐν τῷ παρὰ τὴν Πέτραν, τρίωρον ἀπέχουσαν ἀπὸ τῶν 40-Ἐκκλησιῶν, ὑδρομύλῳ, ἀλέθοντα σῖτον. Μέχρι τῆς στιγμῆς ταύτης οὐδεμία περὶ τῆς τύχης τοῦ δυστυχοῦς ἐλήφθη εἴδησις, εἰ καὶ πολὺς στρατὸς ἐξῆλθεν εἰς καταδίωξιν τῶν κακούργων, οἵτινες ἀπὸ πολλοῦ, κατάλληλον καραδοκοῦντες εὐκαιρίαν, ἐπέτυχον ἐπὶ τέλους τὴν σύλληψιν αὐτοῦ, ἀπὸ πολλοῦ ἐξουδετεροῦντος, ἕνεκα τῆς μεγάλης αὐτοῦ ἐπιρροῆς, τοὺς προσηλυτιστικοὺς καὶ καταχθονίους αὐτῶν σκοπούς. Νέα παρεμφερὴς διέδραμεν ἀνὰ τὴν πόλιν μας ἀπὸ τῆς χθὲς φήμη, καθ' ἣν ἑτέρα συμμορία κομιτατζίδων, παρὰ τὸ Κουρού-δερέ τῆς ἐμῆς ἐπαρχίας, ἀπήγαγεν εἰς τὰ ὄρη τὸν ἐκ 40-Ἐκκλησιῶν Γεώργιον Ἀρβανίτην, μὴ βεβαιωθεῖσα ὅμως εἰσέτι.

Ἐπὶ τούτοις κτλ.

Ἐν Σαραντα-εκκλησίαις τῇ 24 Αὐγούστου 1907.

† ὁ Σαραντα-εκκλησιῶν ΑΝΘΙΜΟΣ

ΓΡΑΜΜΑΤΑ ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΚΥΠΡΟΥ

Ἐν τῷ προηγουμένῳ φύλλῳ τῆς «Ἐκκλησ. Ἀληθείας» ἐκδόντες τὰ πρακτικὰ τῆς πατριαρχικῆς διαιτησίας περὶ ἐκλογῆς ἀρχιεπισκόπου Κύπρου, σήμερον ἐκδίδομεν τὰς τελευταίας πατριαρχικὰς ἐπιστολὰς πρὸς τοὺς ἐν Κύπρῳ πατριαρχ. ἀντιπροσώπους, τοὺς μητροπολίτας Κυρηνείας καὶ Κιτίου καὶ τὸν μακαριώτατον πατριάρχην Ἱεροσολύμων ἐχούσας οὕτω:

Α΄.

Μακαριώτατε καὶ ἁγιώτατε πάπα καὶ πατριάρχα Ἀλεξανδρείας καὶ πάσης γῆς Αἰγύπτου, ἐν Χριστῷ τῷ Θεῷ λίαν ἀγαπητὲ καὶ περιπόθητε ἀδελφὲ καὶ συλλειτουργὲ τῆς ἡμῶν Μετριότητος κύριε Φώτιε, τὴν φίλην ἡμῖν σεβασμίαν Αὐτῆς Μακαριότητα ἀδελφικῶς ἐν Κυρίῳ κατασπαζόμενοι ὑπερήδιστα προσαγορεύομεν.

Παρὰ τοῦ ἀφικομένου πρό τινος ἐνταῦθα ἱερωτάτου μητροπολίτου Χαλεπίου καὶ ἀγαπητοῦ ἡμῖν ἐν Χριστῷ ἀδελφοῦ κὺρ Νεκταρίου μετὰ πόθου ἐδεξάμεθα τὴν ἀπὸ κς΄. ἰουλίου ἀδελφικὴν ἐπιστολὴν τῆς λίαν ἡμῖν περισπουδάστου σεβασμίας Αὐτῆς Μακαριότητος, ἣν καὶ μετὰ πάσης ἐπιστασίας διεξήλθομεν ἐν συνεδρίᾳ τῆς περὶ ἡμᾶς ἁγίας καὶ ἱερᾶς Συνόδου, μετὰ προσοχῆς ἅμα ἀκούσαντες καὶ ὅσα ἀπὸ στόματος ἐξέθηκεν ἡμῖν ὁ εἰρημένος ἐν Χριστῷ ἀδελφός. Ἔχοντες δ' ὑπ' ὄψει καὶ ὅσα κατ' ἀξίωσιν ἡμῶν ὑπέβαλεν ἔναγχος ἡμῖν ὁ ἡμέτερος αὐτόθι ἀντιπρόσωπος ἱερώτατος μητροπο-

λίτης Ἀγχιάλου κὺρ Βασιλειος, προαγομεθα, διαγνώμῃ τῆς περὶ ἡμᾶς ἁγίας καὶ ἱερᾶς Συνόδου, ἀνακοινώσασθαι ἀπαντητικῶς τῇ σεβασμίᾳ Αὐτῆς Μακαριότητι τὰ ἀκόλουθα. Οἶδε δήπου ἡ περισπούδαστος ἡμῖν Μακαριότης Αὐτῆς ὅτι καὶ ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ Κύπρου ἀνέκαθεν ἐκράτει, ἀπὸ τῶν μέσων δὲ τῆς παρῳχημένης ἑκατονταετηρίδος ἔτι σαφέστερον καθορισθὲν κρατεῖ, τὸ συνοδικὸν σύστημα, καθ' ὃ ἡ διοίκησις καὶ διακυβέρνησις τῆς Ἐκκλησίας Κύπρου διεξάγεται καὶ διενεργεῖται ἐν τοῖς γενικοῖς ὑπὸ Συνόδου ἑπταμελοῦς, ὑπὸ τὴν προεδρείαν τοῦ ἀρχιεπισκόπου διατελούσης καὶ ἐργαζομένης. Εἰκὸς ἦν ἄρα καὶ μετὰ τὴν τελευτὴν τοῦ ἀειμνήστου ἀρχιεπισκόπου Κύπρου Σωφρονίου ἵνα ἡ ἀνωτάτη αὕτη ἐν Κύπρῳ ἐκκλησιαστικὴ ἀρχὴ, ὡς μόνη ἁρμοδία, ἐπιλάβηται καθηκόντως τῆς διευθετήσεως τῶν ἀφορώντων εἰς τὴν τοῦ διαδόχου ἐκλογὴν καὶ προνοήσῃ περὶ τῆς τῶν δεόντων ἐνεργείας. Εἰς τὸ ἔργον δὲ αὐτῆς τοῦτο χωροῦσα, οὐδὲν εἰκότως τῶν πρὸς τοῦτο δικαιωμάτων αὐτῆς ἀποβαλεῖν ἠδύνατο οὔτε διὰ τὴν προγεγενημένην τελευτὴν τοῦ μητροπολίτου Πάφου, οὔτε διὰ τὴν συμβᾶσαν εἶτα τελευτὴν καὶ ἄλλου αὐτῆς μέλους, ἥκιστα δὲ πάντων διὰ τὴν αὐτόβουλον ἀπ' αὐτῆς ἀποχώρησιν τοῦ ἑτέρου τῶν μητροπολιτῶν, τοῦ ἱερωτάτου δηλονοῦν μητροπολίτου Κιτίου κὺρ Κυρίλλου. Διὸ δὴ καὶ ἡ καθ' ἡμᾶς Μεγάλη τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησία ταῦτα πάντα ὑπ' ὄψει ἔχουσα οὐδέποτε ἐπαύσατο ἀναγνωρίζουσα τὴν ὑπόστασιν τῆς εἰρημένης Συνόδου καὶ τὸ προσῆκον κῦρος ταῖς πράξεσιν αὐτῆς ἀπονέμουσα. Ἐβάσιζε δὲ τὴν περὶ τούτου τοιαύτην γνώμην αὐτῆς ἡ καθ ἡμᾶς Ἐκκλησία οὐ μόνον εἰς τὸ εἰρημένον παλαίτατον τῆς νήσου καθεστὼς καὶ εἰς τὸ παράδειγμα δὲ ἄλλων αὐτοκεφάλων καὶ αὐτοδιοικήτων ἀδελφῶν Ἐκκλησιῶν καὶ εἰς τὰ ἀπὸ τῆς ἱστορίας ἀνάλογα παραδείγματα, ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν προφανῆ καὶ ἀναμφήριστον ἀνάγκην, ἣν ἐπέβαλλεν ἡ ἔκτακτος κατάστασις τῆς ἐν τῇ νήσῳ ἀδελφῆς Ἐκκλησίας, ἥτις οὐδαμῶς βεβαίως ἠδύνατο ἵνα μένῃ ἄνευ τινὸς διοικούσης κεντρικῆς ἐκκλησιαστικῆς ἀρχῆς, καὶ τοῦτο τέλος ὡς ἕνα ἐπὶ πλέον λόγον ἔχουσα τῆς τοιαύτης περὶ τῆς Συνόδου γνώμης αὐτῆς, ὅτι ὁ ἀκολούθως ἀποχωρήσας ἀπ' αὐτῆς ἱερώτατος μητροπολίτης Κιτίου κὺρ Κύριλλος καὶ συνειργάσθη τὸ κατ' ἀρχὰς μετ' αὐτῆς καὶ πρακτικὰ καὶ ἐγκύκλιον κοινὴν συνυπέγραψε μετὰ τῶν λοιπῶν μελῶν, ἐπιμαρτυρήσας διὰ τῶν πράξεων τούτων ὅτι καὶ αὐτὸς τότε ἀνεγνώριζε τὴν ὑπόστασιν τοῦ διοικητικοῦ τούτου σώματος. Οὕτως οὖν ἀπ' ἀρχῆς περὶ τῆς ἐν Κύπρῳ Συνόδου φρονοῦσα ἡ καθ' ἡμᾶς Ἐκκλησία, ἥκιστα βεβαίως δύναται ἵνα μεταβάλῃ γνώμην νῦν, ὅτε ἀνάγκη ἐπιτακτικὴ καὶ προφανὴς ἐνδείκνυται ὅπως ἄνευ τινὸς, μηδὲ τῆς ἐλαχίστης, παρεκκλίσεως εἰς τὴν ἐξέτασιν ἑτέρων θεμάτων, ἐπιδιωχθῇ ὑπὸ τῆς Ὑμ. σεβασμίας Μακαριότητος καὶ τῶν ἀντιπροσώπων τῶν δύο ἄλλων ἁγιωτάτων πατριαρχικῶν Ἐκκλησιῶν ὡρισμένως καὶ ἀποκλειστικῶς ὁ κύριος σκοπὸς τῆς αὐτόσε μεταβάσεως, ὁ τῆς διεξαγωγῆς δηλ. τῆς ἐκλογῆς τοῦ ἀρχιεπισκόπου κατὰ τὰ τοῦ τόπου συνήθη θέσμια καὶ τὴν τάξιν, πάσης οἱασδήτινος τροποποιήσεως καὶ ἐπὶ τὰ κρείττω διευθετήσεως τῶν ὑπαρχόντων ἐν χρήσει ἀναβαλλομένης εἰς καιρὸν τὸν εὔθετον καὶ προσήκοντα. Μὴ δυνάμενοι οὖν διὰ τοὺς λόγους τούτους ἵνα ἀποδεξώμεθα τὴν προτεινομένην ἀδελφικὴν γνώμην τῆς γερασμίας Αὐτῆς Μακαριότητος περὶ τῆς αὐτόθι Συνόδου, δηλοῦμεν ἀπαντητικῶς ὅτι εἰς ὃ σημεῖον περιέστησαν νῦν καὶ εὕρηνται τὰ αὐτόθι πράγματα. ἡ καθ' ἡμᾶς Μεγάλη τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησία πρὸς εὐόδωσιν καθ' ἕνα οἱονδήποτε τρόπον τοῦ ἔργου τῆς πατριαρχικῆς ἀντιπροσωπείας χάριν τῶν ὑψίστων συμφερόντων τῆς Ἐκκλησίας θεωρεῖ λυσιτελῆ καὶ ἐπιβαλλόμενα ὑπὸ τῶν περιστάσεων τὰ ἀκόλουθα. Κατὰ μέρος δηλονοῦν τιθεμένης τῆς συζητήσεως περὶ παντὸς οἱουδήποτε ἄλλου ζητήματος, μετὰ τὴν ἐπελθοῦσαν δὲ πρό τινος ἐπ' αἰσίοις συμφωνίαν μεταξὺ τῶν δύο μητροπολιτῶν τῆς νήσου, ἐξ ἧς προεκλήθη καὶ ἡ τῆς πατριαρχικῆς ἀντιπροσωπείας αὐτόσε μετάβασις, ὡς ἀργούσης κατ' οἰκονομίαν θεωρουμένης καὶ τῆς ληφθείσης ἄλλοτε ὑπὸ τῆς πατριαρχικῆς Διαιτησίας ἀποφάσεως περὶ ἀποκλεισμοῦ ἀμφοτέρων τῶν εἰρημένων μητροπολιτῶν ἀπὸ τῆς ὑποψηφιότητος, ἀνάγκη κατὰ τὴν γνώμην ἡμῶν ἵνα προσκληθῇ νῦν ὑπὸ τῆς πατριαρχικῆς ἀντιπροσωπείας ὁ ἱερώτατος μητροπολίτης Κιτίου καὶ ὑποχρεωθῇ ἵνα ἐπανέλθῃ καθηκόν-

τως εἰς τὴν Σύνοδον καὶ ἄρξηται καὶ αὖθις συνεργαζόμενος ἐν αὐτῇ πρὸς ἐξακολούθησιν τοῦ διακοπέντος ἔργου τῆς ἐκλογῆς, εἴτε συνεχιζομένης τῆς ἐξελέγξεως τῶν παλαιῶν ἐκλογῶν, εἴτε διατασσομένων νέων τοιούτων ἐξ ὑπαρχῆς, τῆς πατριαρχικῆς ἀναιπροσωπείας ἐχούσης ἐν πάσῃ τυχὸν ἀναφυησομένῃ διαφωνίᾳ κατὰ τὸ ἔργον τῆς ἐκλογῆς τὴν τελευταίαν κρίσιν καὶ ἀπόφανσιν, τῆς ἐκλογικῆς δὲ συνελεύσεως ἐλευθέρας οὔσης ἵνα ἐκλέξῃ οἱονδήτινα βούλεται, μὴ ἐξαιρουμένων, ὡς εἴρηται, καὶ τῶν δύο ἐν τῇ νήσῳ ἱερωτάτων μητροπολιτῶν. Ἐὰν δέ, ὅπερ οὐδαμῶς θέλομεν ἵνα πιστεύσωμεν, ὁ ἱερώτατος μητροπολίτης Κιτίου μετὰ τὴν τοιαύτην πρόσκλησιν μὴ θελήσῃ ἵνα ἐπαναλάβῃ τὰ ἐν τῇ Συνόδῳ καθήκοντα αὐτοῦ, ἐπέλθῃ δὲ καὶ πάλιν διάστασις μεταξὺ τῶν δύο μητροπολιτῶν, κωλύουσα τὸ ἔργον τῆς ἐκλογῆς, ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ἀναγκαῖον ἡγούμεθα ἵνα ἀποκλεισθῶσι μὲν ἀμφότεροι τῆς ὑποψηφιότητος, προβῇ δὲ ἡ ἐκλογικὴ συνέλευσις εἰς τὴν ἐκλογὴν ἄλλου καταλλήλου προσώπου, εἴτε ἐκ τοῦ αὐτόθι κλήρου, εἴτε καὶ ἔξωθεν. Ἐὰν δὲ συμβῇ ἵνα καὶ τοῦτο τυχὸν μὴ εὐοδωθῇ, φρονεῖ ἡ καθ' ἡμᾶς Ἐκκλησία ὅτι ἀνάγκη ἐπιβάλλεται ἵνα ζητηθῇ ὑπὸ τῆς πατριαρχικῆς ἀντιπροσωπείας παρὰ τοῦ αὐτόθι κλήρου καὶ τοῦ λαοῦ ἡ πληρεξουσιότης αὐτῶν, ὅπως οἱ τρεῖς πατριάρχαι προβῶσιν ἀπὸ κοινοῦ, διὰ τὸ ἔκτακτον τῶν περιστάσεων καὶ κατ' ἐξαίρεσιν βεβαίως, εἰς τὴν ἀνάδειξιν τοῦ κανονικοῦ ἀρχιεπισκόπου τῆς νήσου, ἐκλέγοντες αὐτὸν πρώτιστα μὲν καὶ κυρίως μεταξὺ τοῦ κλήρου τῆς νήσου, ἐν ἐλλείψει δὲ τυχὸν καταλλήλου προσώπου ἐπιτοπίως, ἀναδεικνύοντες καὶ ἔξωθεν τὸν κατάλληλον. Τέλος δ' ἐὰν καὶ τοῦτο ἀποβῇ ἀδύνατον καὶ ἀνεκτέλεστον, ὅπερ ἐξ ὅλης ψυχῆς ἀπευχόμεθα, ἐν τοιαύτῃ ἐσχάτῃ ἀνάγκῃ ἐπιβάλλεται, ὑπολαμβάνομεν, τοῖς ἁγιωτάτοις πατριαρχικοῖς θρόνοις, ὅπως ἐν τῇ ὑπάτῃ αὐτῶν περὶ τῶν τιμαλφῶν συμφερόντων τῆς Ἐκκλησίας μερίμνῃ, συνῳδὰ ἄλλως τε καὶ ἀρχαίοις παραδείγμασιν ἐν παρομοίοις δυσχερέσι περιστάσεσι, διὰ τὸ ἔκτακτον καὶ ἐξαιρετικὸν τῶν περιστάσεων καὶ τὸ ἀδιέξοδον καὶ ἀπροχώρητον τῶν πραγμάτων, θῶσι δι' ἐνεργοῦ πλέον ἐπεμβάσεως τέρμα εἰς τὴν τοιαύτην ἔκρυθμον καὶ θλιβερὰν καὶ ἐπιζήμιον εἴς τε τὰ τῆς νήσου καὶ εἰς τὰ τῆς καθόλου ἡμῶν Ἐκκλησίας τιμαλφῆ συμφέροντα κατάστασιν, ἀναδεικνύντες αὐτοὶ τὸν κατάλληλον τῆς νήσου ἀρχιεπίσκοπον κατὰ τὴν ἑαυτῶν κρίσιν καὶ ἐκλογήν. Ὅστις δὴ ἀρχιεπίσκοπος καὶ ἀναδεικνύμενος καθ' ἕνα οἱονδήποτε ἐκ τῶν ὡς ἄνω εἰρημένων τρόπων, πρῶτον μὲν μέλημα αὐτοῦ ἔξει ἵνα μετὰ τῶν λοιπῶν τῆς νήσου ἱερωτάτων μητροπολιτῶν προβῇ εἰς τὴν πλήρωσιν τῆς χηρευούσης ἐπαρχίας Πάφου, μετὰ δὲ ταῦτα ὑπὸ τὰς εὐχὰς καὶ εὐλογίας τῶν ἀδελφῶν πατριαρχικῶν θρόνων προβήσεται μετὰ τῆς Συνόδου τῆς νήσου εἰς τὴν ἐκπόνησιν κανονισμοῦ καθορίζοντος τὸν τρόπον τῆς ἐκλογῆς τοῦ ἀρχιεπισκόπου καὶ τῶν μητροπολιτῶν τῆς νήσου καὶ εἴτι ἕτερον συναφὲς, ὅστις κανονισμὸς περιβαλλόμενος καὶ τὴν ἐπικύρωσιν τῆς ἐπιτοπίου ἀρχῆς μέλλει διέπειν εἰς τὸ ἑξῆς τὰ τῆς γενικῆς ἐκκλησιαστικῆς ἐν τῇ νήσῳ διοικήσεως, προλαμβανομένης οὕτω τῆς ἐπαναλήψεως ἐν τῷ μέλλοντι παρομοίων θλιβερῶν καὶ ἐπιζημίων γεγονότων, οἷα τὰ ἐπὶ τοσοῦτον ἤδη χρόνον, ὡς μὴ ὤφελε, συνταράττοντα τὴν αὐτόθι Ἐκκλησίαν καὶ τὸν εὐσεβῆ αὐτῆς λαόν. Ταῦτα τό γ' ἐφ' ἡμῖν φρονοῦντες καὶ ἐν συνοδικῇ συνεδρίᾳ προκρίναντες περὶ τῆς πορείας, ἣν κατὰ τὴν γνώμην τῆς καθ' ἡμᾶς Ἐκκλησίας ὡς ἐκ τοῦ σημείου, εἰς ὃ περιέστησαν τὰ αὐτόθι πράγματα, δέον ἵνα διαχαράξῃ ἑαυτῇ καὶ χωρήσῃ ἡ αὐτόθι πατριαρχικὴ ἀντιπροσωπεία πρὸς ἐκπλήρωσιν τοῦ ἔργου τῆς ἀποστολῆς αὐτῆς, εὐελπιστοῦμεν ὅτι ἥ τε γεραρὰ καὶ πεπνυμένη σεβασμία Αὐτῆς Μακαριότης καί ὁ περισπούδαστος ἐν Χριστῷ ἀδελφὸς μακαριώτατος Πατριάρχης Ἱεροσολύμων, πρὸς ὃν ἐπίσης σήμερον γράφομεν, καθ' ὁλοκληρίαν ἐπιδοκιμάσουσι καὶ ἀποδέξονται τὰς ἀδελφικὰς ταύτας σκέψεις καὶ προτάσεις ἡμῶν, διὰ τῆς ἀπὸ κοινοῦ δὲ κατὰ τὰ ἄνω ἐνεργείας τάχιστα, Θεοῦ συναιρομένου, ἀποκατασταθήσεται ἡ εἰρήνη καὶ ἡ ὁμαλὴ τάξις ἐν τῇ ἐπὶ τοσοῦτον χρόνον χειμαζομένῃ ἀδελφῇ Ἐκκλησίᾳ, πρὸς χαρὰν καὶ ἀνακούφισιν πάντων τῶν ὀρθοδόξων τῶν τε αὐτόθι καὶ τῶν ἁπανταχοῦ. Ἐπὶ τῇ προσδοκίᾳ δὲ ταχείας ἐν οὐ μακρῷ μέλλοντι ἑνωτίσεως εὐαρέστων σὺν Θεῷ εἰδήσεων περὶ τῆς εὐοδώσεως τῶν ἡμετέρων ἀδελφικῶν προ-

σπαθειῶν, κατασπαζόμενοι καὶ αὖθις Αὐτὴν ἀδελφικῶς ἐν φιλήματι ἁγίῳ, διατελοῦμεν

ᾳϡζ΄. Σεπτεμβρίῳ κε΄.

Τῆς λίαν ἡμῖν περισπουδάστου σεβασμιωτάτης Αὐτῆς Μακαριότητος

ἐν Χριστῷ ἀγαπητὸς ἀδελφὸς
καὶ ὅλως πρόθυμος
† ὁ Κωνσταντινουπόλεως ΙΩΑΚΕΙΜ

Β΄

Ἱερώτατε μητροπολῖτα Ἀγχιάλου, ὑπέρτιμε καὶ ἔξαρχε Μαύρης θαλάσσης, ἐν ἁγίῳ Πνεύματι ἀγαπητὲ ἀδελφὲ καὶ συλλειτουργὲ τῆς ἡμῶν Μετριότητος κὺρ Βασίλειε, ὁ ἐν Κύπρῳ ἐξαρχικῶς διατελῶν, χάρις εἴη τῇ αὐτῆς ἱερότητι καὶ εἰρήνη παρὰ Θεοῦ.

Ἀσφαλῶς ἐλάβομεν τὰ ἀπὸ κβ΄ καὶ κς΄ καὶ κζ΄ τοῦ παρελθόντος μηνὸς ἀδελφικὰ αὐτῆς γράμματα, ἅπερ καὶ διεξελθόντες συνοδικῶς μετ' ἐπιστασίας, ἔγνωμεν τὰς παρεχομένας πληροφορίας περὶ τῆς πορείας τῶν ἐργασιῶν τῆς πατριαρχικῆς ἀντιπροσωπείας καὶ τοῦ σημείου, εἰς ὃ εὕρηνται τὰ πράγματα. Ἔχοντες δ' ὑπ' ὄψει καὶ ὅσα προλαγόντως ἔγραψεν ἡμῖν ὁ Μακαριώτατος πατριάρχης Ἀλεξανδρείας καὶ περισπούδαστος ἡμῖν ἐν Χριστῷ ἀδελφὸς κ. Φώτιος, ἔγνωμεν, διασκεψάμενοι συνοδικῶς, πρὸ τοῦ ἀπροχωρήτου καὶ ἀδιεξόδου, εἰς ὃ τὰ πράγματα περιέστησαν, καθορίσαι κατὰ τὴν παρουσιαζομένην ἀνάγκην τὴν πορείαν, ἣν κατὰ τὴν γνώμην τῆς καθ' ἡμᾶς Ἐκκλησίας ἀνάγκη ἵνα χωρήσῃ περαιτέρω ἡ πατριαρχικὴ ἀντιπροσωπεία πρὸς εὐόδωσιν καθ' ἕνα οἱονδήποτε τρόπον τοῦ ἔργου τῆς ἐκλογῆς. Γράφοντες δὲ περὶ τούτου σήμερον πρὸς ἑκάτερον τῶν μακαριωτάτων πατριαρχῶν, πληροφοροῦμεν ἅμα διὰ τῆς παρούσης καὶ τὴν αὐτῆς Ἱερότητα πρὸς γνῶσιν καὶ ἀνάλογον ἐνέργειαν. Καὶ περὶ μὲν τοῦ ζητήματος τῆς Συνόδου, ἧς διὰ τὸ ἐλλιπὲς τοῦ καταρτισμοῦ, διημφισβητήθη ἡ ὑπόστασις, ἔστι γνωστὸν ἀπὸ τῆς ἄχρι τοῦδε ἐνεργείας ἡμῶν ὅτι ἡ καθ' ἡμᾶς Μεγάλη τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησία (κτλ. ὡς ἐν τῇ πρὸς τὸν Ἀλεξανδρείας ἐπιστολῇ).

Ἡ δὲ τοῦ Θεοῦ χάρις καὶ τὸ ἄπειρον ἔλεος εἴη μετ' αὐτῆς.

ᾳϡζ΄. Σεπτεμβρίου κε΄.

Ο ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ
ἐν Χριστῷ ἀγαπητὸς ἀδελφὸς

Γ΄

Ἱερώτατοι μητροπολῖται ὅ,τε Κιτίου κὺρ Κύριλλος καὶ ὁ Κυρηνείας κὺρ Κύριλλος, ἐν ἁγίῳ Πνεύματι ἀγαπητοὶ ἀδελφοὶ καὶ συλλειτουργοὶ τῆς ἡμῶν Μετριότητος, καὶ εὐλαβέστατοι κληρικοί. οἱ ἀποτελοῦντες τὴν ἱερὰν Σύνοδον τῆς Ἐκκλησίας Κύπρου, τέκνα ἡμῶν ἐν Κυρίῳ ἀγαπητά, χάρις εἴη ὑμῖν καὶ εἰρήνη παρὰ Θεοῦ.

Ἀπὸ τῶν ληφθέντων γραμμάτων τοῦ ἡμετέρου αὐτόθι ἀπεσταλμένου ἱερωτάτου μητροπολίτου Ἀγχιάλου καὶ ἀγαπητοῦ ἡμῶν ἐν Χριστῷ ἀδελφοῦ κὺρ Βασιλείου καθὼς καὶ ἀπὸ σχετικῆς ἀδελφικῆς ἐπιστολῆς τοῦ περισπουδάστου ἡμῖν ἐν Χριστῷ ἀδελφοῦ μακαριωτάτου πατριάρχου Ἀλεξανδρείας κ. Φωτίου, γνόντες τὰ ἄχρι τοῦδε ἐν τῷ ζητήματι τῆς ἐκλογῆς τοῦ ἀρχιεπισκόπου τῆς ὑμετέρας νήσου γενόμενα, λύπην, ὁμολογοῦμεν, βαθεῖαν ἐλυπήθημεν ὅτι καὶ μετὰ τὴν αὐτόσε, κατὰ τὴν κοινὴν ὑμῶν παράκλησιν, τῆς πατριαρχικῆς ἀντιπροσωπείας ἔλευσιν, τὰ πράγματα καὶ πάλιν οὐ μόνον οὐδὲν βῆμα πρὸς τὰ πρόσω ἀσφαλὲς ἐποιήσαντο, ἀλλ' οὐδὲ πόρρωθεν φαίνονται λύσιν τινὰ καὶ πέρας τῆς θλιβερᾶς ἀνωμαλίας προοιωνιζόμενα. Ἐπειδὴ δέ, ὡς ὑπὸ πάντων βεβαίως κατανοεῖται, ὕψιστα συμφέροντα οὐ μόνον τῆς δεινῶς ἐπὶ τοσοῦτον χρόνον χειμασθείσης Ἐκκλησίας τῆς νήσου ὑμῶν, ἀλλὰ καὶ τῆς καθόλου ἁγίας ἡμῶν ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας, ἐπιβάλλουσιν ὅπως μετὰ τὴν τῆς πατριαρχικῆς ἀντιπροσωπείας αὐτόσε ἔλευσιν δοθῇ ἀφεύκτως καθ' ἕνα οἱονδήποτε τρόπον πέρας εἰς τὴν παροῦσαν λυπηρὰν κατάστασιν, ἡ Μετριότης ἡμῶν μετὰ τῆς περὶ ἡμᾶς ἁγίας καὶ ἱερᾶς Συνόδου, τὸ ἀπροχώρητον καὶ ἀδιέξοδον, εἰς ὃ καὶ πάλιν, κρίμασιν οἷς οἶδε Κύριος, τὰ πράγματα περιέστησαν, βλέποντες, ἱερὰν ὀφειλὴν ἡγησάμεθα ἵνα συντόνως περὶ αὐτῶν διασκεψάμεθα, ἀπὸ κοινῆς δὲ γνώμης καὶ ἀποφάσεως καὶ τῶν λοιπῶν ἁγιωτάτων πατριαρχῶν τὰ ὑπὸ περιστάσεων ἐπιβαλλόμενα μέτρα ὑποδείξωμεν καὶ διενεργήσωμεν, τὸν ἀπειλούμενον δεινὸν κίνδυνον τῆς ἀποτυχίας ἐκ παντὸς τρόπου προκαταλαμβάνοντες. Γράφοντες οὖν σήμερον καὶ ἐκτιθέντες διὰ τὰ περαιτέρω τὰς ἡμετέρας σκέψεις καὶ ἀποφάσεις πρὸς τοὺς ἁγιωτάτους πατριάρχας, προαγόμεθα προτρέψασθαι καὶ ἀξιῶσαι διὰ τῆς παρούσης καὶ τὴν ἡμῶν ἱερότητα καὶ

ότιότητα ὅπως καὶ ὑμεῖς, τὸ ἐπείγον καὶ κρίσιμον τῶν πραγμάτων ὑπ' ὄψει ἔχοντες, συντελέσητε τὸ ἐφ' ἑαυτοῖς, ἐν συναισθήσει τῆς ἐπιβαρυνούσης πάντας εὐθύνης, εἰς τὴν ἀσφαλῆ καὶ ἄφευκτον λύσιν, καθ' ἕνα ἐκ τῶν ὑποδεικνυομένων τρόπων, περὶ ὧν ἀνακοινώσεται ὑμῖν ὁ ἡμέτερος αὐτόθι ἀντιπρόσωπος ἱερώτατος μητροπολίτης Ἀγχιάλου κ. Βασίλειος Ἐπὶ τῇ ἀκραδάντῳ δὲ πεποιθήσει ὅτι μετὰ τὰς τοσαύτας δοκιμασίας χρέος ἱερὸν οἱ πάντες θεωρήσουσιν ἵνα συντελέσωσι προθύμως καὶ εἰλικρινῶς εἰς τὴν ἐκ παντὸς τρόπου αἰσίαν τῆς ἐκλογῆς διεξαγωγὴν καὶ διεκπεραίωσιν, δεόμεθα τοῦ Ὑψίστου ὅπως φωτίσῃ πάντας εἰς τὸ ἀγαθὸν, οὗ ἡ χάρις καὶ τὸ ἄπειρον ἔλεος εἴη μεθ' ὑμῶν.

ᾳϡζ'. Σεπτεμβρίου, κε'.

Ο ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ

ἐν Χριστῷ ἀγαπητὸς ἀδελφὸς καὶ εὐχέτης

Δ'

Μακαριώτατε καὶ ἁγιώτατε πατριάρχα τῶν Ἱεροσολύμων καὶ πάσης Παλαιστίνης, ἐν Χριστῷ τῷ Θεῷ λίαν ἀγαπητὲ καὶ περιπόθητε ἀδελφὲ καὶ συλλειτουργὲ τῆς ἡμῶν Μετριότητος κύριε Δαμιανὲ, τὴν φίλην ἡμῖν σεβασμίαν Αὐτῆς Μακαριότητα ἀδελφικῶς ἐν Κυρίῳ κατασπαζόμενοι ὑπερήδιστα προσαγορεύομεν.

Πολλὴν ἔχομεν θλῖψιν ἐπὶ τῇ ἀμηχάνῳ θέσει, εἰς ἣν καὶ αὖθις ἀδοκήτως τὰ ἐν Κύπρῳ περιέστησαν πράγματα, οὐδὲ πόρρωθεν καὶ νῦν λύσιν τινὰ, καὶ μετὰ τὴν αἰσίαν σὺν Θεῷ αὐτόσε τῆς πατριαρχικῆς ἀντιπροσωπείας μετάβασιν, προοιωνιζόμενα. Τὸ τῆς συμφορᾶς δὲ μέγεθος ἀναλογιζόμενοι, εἴπερ καὶ ἡ νῦν μὴ ἐπιτύχῃ ἀδελφικὴ ἡμῶν συναρωγὴ καὶ προσπάθεια, ὅπερ μὴ δῴη Κύριος γενέσθαι ποτὲ, ὀφειλὴν ἱερὰν καὶ ἀπαραίτητον ἡγούμεθα μηδ' ἐπ' ἐλάχιστον ἀνακόψαι τὴν περὶ τῶν ἐκεῖ πραγμάτων ἀδελφικὴν ἡμῶν φροντίδα καὶ πρόνοιαν, ἀλλὰ σπουδῇ πάσῃ τὸν ἀπειλούμενον κίνδυνον προκαταλαβεῖν, τὰ προσήκοντα ταῖς περιστάσεσιν ἀπὸ κοινῆς ἀδελφικῆς γνώμης ἀποφασίζοντες καὶ ἐφαρμόζοντες. Καὶ ὁ μὲν ἀγαπητὸς ἐν Χριστῷ ἀδελφὸς μακαριώτατος πατριάρχης Ἀλεξανδρείας κ. Φώτιος, καὶ αὐτὸς βαθέως ἐπὶ τῇ καταστάσει ἀλγῶν, τὴν τῆς αὐτόθι Συνόδου, ὡς ἔχει νῦν, ὑπόστασιν ὡς σκόπελον ἐπιπροσθοῦντα εἰς τὴν περαιτέρω ἐπὶ τὴν λύσιν πορείαν γράφων πρὸς ἡμᾶς ἀδελφικῶς δείκνυσιν, ἐν τούτῳ πρὸ παντὸς ἐπενεκτέαν τὴν προσήκουσαν διόρθωσιν ἡγούμενος. Ἀλλ' ἡμεῖς τὸ μὲν τὸν καιρὸν ἥκιστα πρόσφορον πρὸς οἱουδήτινος ἄλλου ζητήματος ἀνακίνησιν καθορῶντες, ἐκτὸς τῆς τοῦ ἀρχιεπισκόπου κατὰ τὰ θέσμια καὶ τὴν τάξιν τῆς νήσου ἐκλογῆς, τὸ δὲ οὐδὲ δίκαια ἐν πᾶσιν ὅσα κατὰ τῆς εἰρημένης Συνόδου καταλέγονται κρίνοντες, τὴν μὲν περὶ τῆς Συνόδου ἀδελφικὴν τῆς Αὐτοῦ Μακαριότητος γνώμην καὶ πρότασιν ἀποδέξασθαι διὰ τοὺς λόγους τούτους ὡς εἰκὸς οὐ δυνάμεθα, ἄλλην δὲ ὑπολαμβάνομεν, ὡς ἐκ τοῦ σημείου, εἰς ὃ τὰ πράγματα περιέστησαν, τὴν τηρητέαν πορείαν, περὶ ἧς καὶ ἐκτίθεμεν ὧδε καὶ πρὸς τὴν περισπούδαστον ἡμῖν Αὐτῆς Μακαριότητα τὰς ἡμετέρας ἀδελφικὰς σκέψεις, ὅπως, εἴπερ καὶ τῆς ἐγκρίσεως καὶ τῆς ἀποδοχῆς καὶ τῆς σεβασμίας Αὐτῆς Μακαριότητος, ὥσπερ δὴ καὶ τοῦ μακαριωτάτου πατριάρχου Ἀλεξανδρείας, πρὸς ὃν ἐπίσης γράφομεν, τύχωσι τὰ ὑφ' ἡμῶν προτεινόμενα, συντόνως κατ' αὐτὰ ἐνεργηθῇ τὸ προσῆκον. Καὶ ὅσον μὲν περὶ τοῦ ζητήματος τῆς Συνόδου, οἶδε δήπου καὶ ἡ σεβασμία Αὐτῆς Μακαριότης. (κτλ. ὅσα καὶ πρὸς τὸν Ἀλεξανδρείας).

ᾳϡζ'. Σεπτεμβρίου κε'.

Τῆς λίαν ἡμῖν περισπουδάστου σεβασμιωτάτης Αὐτῆς Μακαριότητος

ἐν Χριστῷ ἀγαπητὸς ἀδελφὸς
καὶ ὅλως πρόθυμος
† ὁ Κωνσταντινουπόλεως ΙΩΑΚΕΙΜ

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

Ἱερὰ Σύνοδος.—Τῶν δύο τελευταίων τῆς ἱερᾶς Συνόδου συνεδριῶν, τῆς πέμπτης καὶ τοῦ σαββάτου (σημερινῆς), προήδρευσεν ὁ σεβ. γέρων Κυζίκου κ. Ἀθανάσιος, ἀντὶ τοῦ παναγιωτάτου οἰκουμενικοῦ πατριάρχου, ἀναγκαζομένου νὰ οἰκουρῇ ἐν τῷ ἐν Βαφεοχωρίῳ οἴκῳ αὐτοῦ, ἕνεκα παθήματος ἐλαφροῦ κατὰ τὸν πόδα. Τὰς ὑπὲρ ταχείας ἀναρρώσεως τῆς Α. Θ. Π. ἀδελφικὰς καὶ ἐνθέρμους εὐχὰς τῆς

ἱερᾶς Συνόδου ὑπέβαλε, κατ' ἐντολὴν αὐτῆς, τὴν πέμπτην, ὁ πανοσλγ. ἀρχιγραμματεὺς ἀρχιμ. κ. Ἀθανάσιος Πιπέρας, τὰ σεβάσματα δὲ τοῦ Δ. Ἐθν. Μ. Συμβουλίου μετὰ διαπύρων ὑπὲρ ὑγιείας τοῦ παναγιωτάτου πατριάρχου εὐχῶν, ἀποφάσει χθεσινῇ τοῦ Συμβουλίου, ἡρμήνευσεν ὁ ἐκ τῶν κληρικῶν μελῶν αὐτοῦ σεβ. μητροπολίτης Δρυϊνουπόλεως κ. Λουκᾶς μετὰ τοῦ ἐκ τῶν ἀξιοτίμων συμβούλων Π. Καραθεοδωρῆ ἐφέντη.

Ἐπίσκεψις εἰς τὰ ἀνάκτορα.—Τὴν παρελθοῦσαν κυριακὴν, εὐμενεῖ αὐτοκρατορικῇ προσκλήσει καὶ συνωδὰ τῇ ἀπό τινων ἐτῶν εἰσαχθείσῃ συνηθείᾳ, ἡ Α. Θ. Π. ὁ οἰκουμενικὸς πατριάρχης, μεταβὰς εἰς τὰ ἐν Γιλδὶζ αὐτοκρ. ἀνάκτορα, παρεκάθησεν εἰς τὸ γεῦμα, κατὰ τὸ ἰφτάριον. Μετέσχον τοῦ γεύματος οἱ ἐξοχ. Χατζῆ Ἀλῆ πασᾶς, πρῶτος τῆς Α. Α Μ. θαλαμηπόλος, Μεχμὲτ Ἀλῆ πασᾶς, μουστεσάρης τῆς Μ. Βεζυρείας, Ὀσμὰν πασᾶς μέλος τοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους, Μ. λογοθέτης Στ. Ἀριστάρχης βέης καὶ καπικεχαγιᾶς τῶν Πατριαρχείων Ἀντ. Οἰκιάδης ἐφέντης. Μετὰ τὸ γεῦμα ἡ Α. Θ. Π. ἔτυχε τῶν αὐτοκρατορικῶν προσρήσεων δεόντως διαβιβασθεισῶν.

Αὐτοκρατορικὴ εὐμένεια.—Συστάσει τῆς Α. Θ. Π. ἀπενεμήθησαν ὁ μὲν βαθμὸς μουτεμαὶζ τῷ βοηθῷ καπικεχαγιᾷ κ. Σπ. Κωνσταντινίδῃ, τὸ δὲ παράσημον Ὀσμανιὲ Δ' τάξεως τῷ ἐκ τῶν πατριαρχικῶν γραμματέων κ. Θεοδώρῳ Φαρμακοπούλῳ καὶ τῷ πατριαρχ. ἀρχικλητῆρι κ. Θεοχάρει Χατζησταύρου, τὸ δὲ Μεδζιδιὲ Ε' τάξεως τῷ εἰσηγητῇ παρὰ τῇ Α. Θ. Π. κ. Χατζῆ Μηνᾷ Γ'αϊταντζῆ.

Πατριαρχικαὶ προσρήσεις.—Τῇ τρίτῃ μεταβάντες εἰς τὴν Αὐστριακὴν Πρεσβείαν ἐκ μέρους τῆς Α. Θ. Π. ὁ πανοσ. Μ. πρωτοσύγκελλος μετὰ τοῦ πρώτου γραμματέως τοῦ Δ. Ἐθν. Μ. Συμβουλίου κ. Π. Δ. Νικολοπούλου διηρμήνευσαν τῷ ἐξ. κόμητι Παλαβιτσίνῃ, πρεσβευτῇ τῆς Αὐστροουγγαρίας, τὰς ὑπὲρ ἀναρρώσεως τοῦ ἀσθενοῦντος μεγαλειοτάτου αὐτοκράτορος τῆς Αὐστρίας καὶ βασιλέως τῆς Οὐγγαρίας Φραγκίσκου Ἰωσὴφ πατριαρχικὰς εὐχάς.

Μητρόπολις Χαλδείας. — Οἱ ἐν Συμφερουπόλει τῆς Ρωσσίας ὁμογενεῖς ἄποικοι, οἱ ἐκ τῆς ἐπαρχίας Χαλδείας, ζήλῳ θείῳ κινούμενοι ἀπεφάσισαν τὴν ἀπὸ κοινοῦ οἰκοδομὴν ἱεροῦ ναοῦ ἐν τῇ κώμῃ Ζωλάχενα, ἐξ' ἧς καὶ κατάγονται.

Ἅγιον Ὄρος.—Ἐπανῆλθεν εἰς τὴν πόλιν ἡμῶν τῇ τρίτῃ, πάσας ἐπισκεψάμενος τὰς ἱερὰς ἐν Ἁγίῳ Ὄρει μονὰς, ὁ πανιερ. μητροπολίτης Φιλιππουπόλεως κ. Φώτιος. —Ἀντιπρόσωπος τῆς ἱερᾶς μονῆς Καρακάλλου παρὰ τῇ ἱερᾷ Κοινότητι διωρίσθη ὁ ὁσιώτ. κ. Ματθαῖος Καρακαλληνὸς, ἀντὶ τοῦ τέως τοιούτου, ὁσιωτ. γέροντος κ. Φιλίππου, κληθέντος συμβούλου τοῦ ἡγουμένου.—Ὁ τέως διευθυντὴς τῆς Ἀθωνιάδος σχολῆς ὁσιολογ. μοναχὸς κ. Κυριακὸς Ζαχαριάδης, ἀποσυρθεὶς εἰς τὴν ἱερὰν αὐτοῦ μετάνοιαν (τὴν τοῦ Ξηροποτάμου μονὴν), ἀσχολεῖται, καθ' ἃ μανθάνομεν εὐχαρίστως, εἰς τὴν τακτοποίησιν τῆς ἀξιολόγου βιβλιοθήκης τῆς ἱερᾶς ταύτης μονῆς.

Μουσικὴ Σχολή.—Διδάσκαλοι τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Μουσικῆς Σχολῆς διωρίσθησαν ὑπὸ τοῦ προεδρείου τοῦ Μουσικοῦ Συλλόγου, κατὰ τὸν κανονισμὸν αὐτοῦ, οἱ κκ. Λαμπαδάριος Ἰάκωβος Ναυπλιώτης καὶ πρῶτος δομέστικος Κωνσταντῖνος Κλάβας, Γεώργιος Παχτῖκος ὁ γνωστὸς μουσικολόγος καὶ τελειοδίδακτος τῆς φιλοσοφικῆς σχολῆς τοῦ ἐθν. πανεπιστημίου καὶ τοῦ ἐν Ἀθήναις Ὠδείου καὶ Δημ. Μπαλαμπάνης, πρώην διδάσκαλος τῆς ἐκκλησιαστικῆς μουσικῆς ἐν τῷ διδασκαλείῳ Ἡρακλείου Κρήτης, ἐν ᾧ ἐπὶ ἑπταετίαν ἐδίδαξεν ἐπιμελῶς διατελῶν ἅμα καὶ πρῶτος ψάλτης τοῦ μητροπολιτικοῦ ναοῦ. Αἱ ἐγγραφαὶ τῶν μαθητῶν τῆς Μουσικῆς Σχολῆς ἤρξαντο πρὸ τριῶν ἡμερῶν, ἐνεγράφησαν δὲ μέχρι σήμερον ἑξήκοντα μαθηταί.

Μητρόπολις Σηλυβρίας.—Ὑπ' ὄψιν ἔχομεν τὸν Κανονισμὸν τῆς ἀρτισυστάτου γυναικείας ἐν Ἑξαστέρῳ (Σηλυβρίας) Ἀδελφότητος, ἧς σκοπὸς ἡ παροχὴ βοηθημάτων (ἐν ὡρισμένῃ καὶ ἐκτάκτῳ ἐποχῇ) εἰς τὰς ἐνδεεῖς καὶ ἀναξιοπαθούσας οἰκογενείας τῆς κωμοπόλεως ταύτης. Ὁ κανονισμὸς ἐπικυροῦται ὑπὸ τῆς ἱερᾶς μητροπόλεως.

Ὀνοματικαὶ ἑορταί.—Τῇ τρίτῃ, 2 ἀρξαμένου, ἡ Α. Θ. Π. ἠξιώθη τὰ δέοντα τῇ τὴν ὀνοματικὴν αὐτῆς ἑορτὴν ἀγούσῃ ἐλλογίμῳ διευθυντρίᾳ τοῦ ἐθν. Ἰωακειμείου παρθεναγωγείου δεσποσύνῃ Ἰουστίνῃ Κ. Λαγουδάκη—τῇ τετάρτῃ τηλεγραφικῶς συνεχάρη τῷ ἐπίσης ἑορτάζοντι πανιερ. μητροπολίτῃ Σηλυβρίας κ.

Διονυσίῳ—τῇ πέμπτῃ (4 ἀρξαμένου) τῷ ἑορτάζοντι πανιερ. μητροπολίτῃ Παραμυθίας κ. Ἱεροθέῳ.

Μητρόπολις Βοδενῶν.—Τῇ 3 τοῦ μηνὸς τούτου κατῆλθεν εἰς Θεσσαλονίκην, κατὰ τὴν «Ἀλήθειαν» τῆς πόλεως ταύτης, ὁ πανιερ. μητροπολίτης Βοδενῶν κ. Στέφανος.

ΠΡΩΗΝ ΚΙΤΡΟΥΣ ΘΕΟΚΛΗΤΟΣ

Ἀνηγγέλθη πρό τινος εἰς τὴν Ἐκκλησίαν ὑπὸ τοῦ πανιερ. μητροπολίτου Βοδενῶν ὁ θάνατος τοῦ αὐτόθι ἐφησυχάζοντος ἐπισκόπου **πρώην Κίτρους Θεοκλήτου Παπαϊωάννου,** προσεγγίσαντος τῷ ἑβδομηκοστῷ τῆς ἡλικίας ἔτει. Καταγόμενος ἐκ χωρίου τινὸς τῆς ἐπαρχίας Μογλενῶν, ἐσπούδασεν ἐν τῇ Θεολ. σχολῇ Χάλκης, δαπάνητοῦ ἀειμνήστου μητροπολίτου Βερροίας Θεοκλήτου καὶ ἀπελύθη τῆς σχολῆς τῷ 1866, τὸν βαθμὸν ἄριστα λαβὼν ἐν τῷ διπλώματι. Ἐδίδαξεν ἐν ἐπαρχίαις ἐπὶ βραχὺ, καὶ διηύθυνε τὴν ἀλληλοδιδακτικὴν σχολὴν Θεσσαλονίκης. Πρὸ τριακονταετίας ἐχειροτονήθη ἐπίσκοπος Ἱερισσοῦ καὶ Ἁγίου Ὄρους, μενὰ βραχὺ μετετέθη εἰς Πολιάναν, κατόπιν εἰς τὴν ἐπισκοπὴν Πέτρας καὶ μετ' αὐτὴν εἰς τὴν Κίτρους, ἀφ' ἧς ἐδέησε ν' ἀποχωρήσῃ πρὸ τετραετίας περίπου.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ Κ. ΚΑΡΑΘΕΟΔΩΡΗ

Τηλεγραφικῶς ἠγγέλθη τῇ Α. Θ. Π. τῇ πρώτῃ τοῦ μηνὸς ὁ θάνατος τοῦ ἐν Βρυξέλλαις διαμένοντος πρώην πρεσβευτοῦ τῆς Ὑψ. Πύλης ἐν τῇ πόλει ταύτῃ **Στεφάνου Κ. Καραθεοδωρῆ**. Υἱὸς τοῦ ἀνακτορικοῦ ἰατροῦ Κωνσταντίνου Καραθεοδωρῆ, ἀνεψιοῦ τοῦ ἰατροῦ καὶ θεολόγου Στεφάνου, σπουδάσας ἐν Γερμανίᾳ τὰς πολιτικὰς ἐπιστήμας, εἰσήχθη νεαρὸς τὴν ἡλικίαν εἰς τὸ διπλωματικὸν στάδιον, χρηματίσας κυρίως καὶ ἐπὶ πολλὰ ἔτη πρῶτος γραμματεὺς τῆς ἐν Βερολίνῳ τουρκικῆς πρεσβείας ἐπὶ πρεσβευτοῦ Ἰωάννου Ἀριστάρχου βέη, εἶτα δὲ ἐπὶ πολλὰ ἔτη πρεσβευτὴς τῆς Υ. Πύλης ἐν Βρυξέλλαις, ἀποσυρθεὶς τῇ ὑπηρεσίας πρὸ ἓξ ἐτῶν. Λαμπρὸς ὑπάλληλος τῆς ὀθωμ. κυβερνήσεως, εὐσεβὴς υἱὸς τῆς μητρὸς Ἐκκλησίας, ὁ Στέφανος Κ. Καραθεοδωρῆ ἐνέκυπτε καὶ εἰς ἐθνικὰς μελέτας, ἀνάγωσμα δ' αὐτοῦ σπουδαῖον, ἐν σοφῷ σωματείῳ τοῦ Βερολίνου γενόμενον τῷ 1865, ἐπεσπάσατο τοὺς ἐπαίνους τῆς ἀειμνήστου αὐτοκρατείρας τῆς Γερμανίας, μάμμης τοῦ νῦν αὐτοκράτορος, καὶ τὴν πρὸς τὸν Στέφανον ἀγάπην σοφῶν γερμανῶν, οἷος ὁ περιώνυμος ἀρχαιολόγος Αὔγουστος Βοίκχιος καὶ ἄλλοι. Ἡ Ἐκκλησία τηλεγραφικῶς διεβίβασε τοῖς πενθοῦσιν αὐτοῦ τέκνοις εὐχὰς ὑπὲρ τοῦ πρὸς Κύριον εὐσεβῶς μεταστάντος, παραμυθήσασα αὐτὰ τὰ δὲ διαμειφθέντα τηλεγραφήματα ἔχουσιν οὕτω:

Βρυξέλλαι, 1 ὀκτωβρίου, ὥρᾳ 3,10′ ἑσπέρας.

Βαθέως τεθλιμμένοι ἀγγέλλομεν Ὑμετέρᾳ Παναγιότητι ἀπώλειαν φιλτάτου πατρός. Εὐσεβῆ ἐν Χριστῷ τέκνα Ὑμετ. Παναγιότητος

Κωνστ. Καραθεοδωρῆ,
Γεώργιος Ἰουλία Στρέϊτ.

(ἀπάντησις)

Ἐγκαρδίως ἐθλίβημεν ἐπὶ ἀνεπανορθώτῳ ἀπωλείᾳ διὰ θάνατον ὑμετέρου πατρὸς καὶ ἀγαστοῦ τέκνου μητρὸς Ἐκκλησίας, εὐχομένης ὑπὲρ ἀναπαύσεως ψυχῆς αὐτοῦ καὶ ὑμετέρας παρηγορίας.

Πατριάρχης ΙΩΑΚΕΙΜ

ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΠΟΡΙΑ

Ἐν ταῖς πράξεσι τῆς ἐν Ἱεροσολύμοις συνελθούσης τῷ 1672 συνόδου πρὸς ἀποκήρυξιν τῶν ἐπ' ὀνόματι Κυρίλλου τοῦ Λουκάρεως φερομένων αἱρετικῶν κεφαλαίων ὑπογράφουσι σὺν ἄλλοις «ὁ Ἰωάσαφ ὁ μητροπολίτης Πτολεμαΐδος καὶ Πολισείδονος (sic) καὶ πρόεδρος Καισαρείας-Παλαιστίνης», «ὁ μητροπολίτης Βηθλεὲμ Νεόφυτος», «Χριστοφόρος ἁμαρτωλὸς ἀρχιεπίσκοπος Νεαπόλεως καὶ πρόεδρος Σεβαστείας» καὶ ὁ «ἀρχιεπίσκοπος Γάζης Χριστόδουλος καὶ τὸν τόπον ἐπέχων Ἰωαννικίου τοῦ θεοφιλεστάτου ἀρχιεπισκόπου τοῦ ἁγίου Σπηλαίου[1]».

Καὶ ἤδη ἐρωτῶμεν· διατί ὁ μητροπολίτης Πτολεμαΐδος ὑπογράφει καὶ πρόεδρος Καισαρείας-Παλαιστίνης; Μήπως καὶ κατὰ τὴν ΙΖ′ ἑκατονταετηρίδα ἴσχυεν ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ Ἱεροσολύμων ἡ πρᾶξις τῆς κατ' ἐπίδοσιν ἐκχωρήσεως ἐπαρχιῶν στερουμένων γνησίων ποιμένων καὶ μὴ δυναμένων ἕνεκα καιρικῶν ἀνωμαλιῶν ἔχειν τοιούτους, ὡς συνέβαινε τοῦτο ἐν τῷ κλίματι τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου ἀπὸ τῆς ΙΑ′ ἑκατονταετηρίδος καὶ ἑφεξῆς;

Ἐπειδὴ, κατὰ τὴν διάληψιν τοῦ πρακτικοῦ, ἕτερος ὁ μητροπολίτης Βηθλεὲμ καὶ ἕτερος ὁ ἀρχιεπίσκοπος ἁγίου Σπηλαίου, καὶ ἐπειδὴ οὔτε ἐν ταῖς ἀρχαιοτέραις ἀναγραφαῖς ἀρχιερέων οἷα ἡ παρὰ Γοάρῳ (Goir), οὔτε ἐν τῷ Συνταγματίῳ τοῦ ἀοιδίμου Χρυσάνθου[2], ἀλλ' οὔτε ἐν τοῖς νεω-

1. Mansi Sacrorum Conciliorum Nova Collectio XXXIV p. 1772-77.

2. Συνταγμα ἱερῶν κανόνων Ε′ 455, 471 καὶ 490. Χρυσάνθου Νοταρᾶ Συνταγμάτιον σελ. 71 καὶ ἑφεξῆς.

τέροις Συνταγματίοις[3] ἀναφέρεται ἀρχιεπίσκοπος ἁγίου Σπηλαίου, τί δέον νὰ παραδεχθῶμεν; Μήπως ὁ ἀναφερόμενος ἐνταῦθα ἀρχιεπίσκοπος τοῦ ἁγίου Σπηλαίου Ἰωαννίκιος ἦν ἁπλοῦς ἐπὶ ψιλῷ τίτλῳ ἐπίσκοπος ὑποκείμενος τῷ μητροπολίτῃ Βηθλεὲμ καὶ ὢν ἀντ' αὐτοῦ προϊστάμενος τῶν ἐν τῷ ἁγίῳ Σπηλαίῳ ἱεροτελεστιῶν, τιμητικῶς δὲ ἐξ ὀφφικίου, ὡς εἰπεῖν, ἐτιτλοφορεῖτο ἀρχιεπίσκοπος;

Ἡ ἔκφρασις «τὸν τόπον ἐπέχων» σημαίνουσα ἐνταῦθα ἐπιτροπείαν ἣν κοινῶς ἐν χρήσει ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ μέχρι τῆς ΙΔ' ἢ ΙΕ' ἑκατονταετηρίδος, εἶτα ἀντικατέστη δι' ἄλλων ὁμοίων φράσεων. Παραδόξως ὅμως ὁ Γάζης Χριστόδουλος ὑπογράφει, καθ' ἃ ἀνωτέρω εἴπομεν, ὡς «τὸν τόπον ἐπέχων» τοῦ ἀρχιεπισκόπου ἁγίου Σπηλαίου. Ἐχρῆτο ἄρά γε ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἱερουσαλὴμ τῇ φράσει ταύτῃ καὶ μετὰ τὴν ΙΕ' ἑκατονταετηρίδα;

Οἱ ἐν Ἱεροσολύμοις λόγιοι καὶ ἰδίως οἱ εὐπαίδευτοι κληρικοὶ ἐκ τῶν μελῶν τῆς ἁγιοταφιτικῆς ἀδελφότητος, ἔχοντες προχείρους πρὸς μελέτην καὶ ἀρχαίους συνοδικοὺς κώδηκας καὶ τὴν εἰς πολύτιμα χειρόγραφα πλουσίαν βιβλιοθήκην τοῦ παναγίου Τάφου, δύνανται νὰ διευκρινήσωσι τὰ ἐν ταῖς ὑπογραφαῖς τῶν πράξεων τῆς ὡς εἴρηται Συνόδου ἁπαντῶντα σημεῖα, ἅπερ ὑποδεικνύονται διὰ τοῦδε τοῦ σημειώματος.

ΗΛ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΙΔΗΣ.

ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΤΟΥ ΑΙΤΩΛΟΥ
ΣΤΙΧΟΙ ΕΙΣ ΤΟΝ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ ΙΩΑΣΑΦ

Προσφιλής μου μαθητὴς, νῦν δὲ καθηγητὴς τῶν ἱερῶν μαθημάτων ἐν τῷ γυμνασίῳ τῆς Ἀδριανουπόλεως, ὁ κ. Β. Στεφανίδης ἐκ κώδικος τοῦ γυμνασίου ἐξέδωκεν ἐν τῷ βυζαντιακῷ περιοδικῷ συγγράμματι τοῦ κ. K. Krumbacher, ἐν τόμῳ ις' (1907) σελ. 468 καὶ 469, Γεωργίου τοῦ Αἰτωλοῦ († 1580) τρία εἰς τὸν Θεσσαλονίκης μητροπολίτην Ἰωάσαφ τὸν Ἀργυρόπουλον ἡρωελεγεῖα, ἄγνωστα ἡμῖν μέχρι τοῦ νῦν ἀλλαχόθεν ὄντα.

Περὶ τοῦ μητροπολίτου (1565—1577), ὅστις τὸ γένος ἀνῆγεν εἰς ὀνομαστὸν καὶ πολυσχιδῆ τοῦ Φαναρίου οἶκον, διέλαβον μὲν ἐγὼ ἐν τῷ εἰρημένῳ περιοδικῷ συγγράμματι Ζ' (1898) σελὶς 75 κ. ἑ., 81 κ. ἑ. (ἔνθα καὶ ἐπίγραμμα ἐξέδωκα κρήνης ἐν τῇ ἐπὶ τῆς Χαλκιδικῆς μονῇ τῆς ἁγίας Ἀναστασίας τῆς Φαρμακολυτρίας, ἣν κρήνην ἐποίησεν ὁ Ἰωάσαφ) καὶ Η' (1899) σελ. 410 κ. ἑ., διέλαβε δὲ, μάλιστα κατὰ τὰς ἐμὰς πηγὰς, λόγιος ζητητικὸς ἀνὴρ, ὁ κ. L. Petit ἐν τῷ περιοδικῷ Echos d' Orient. ἐν τόμῳ Ε' (1902) σελ. 152 καὶ 153.

Τοῦ Αἰτωλοῦ τὰ ποιήματα πολλά τινα νέα προστίθενται εἰς τὰς περὶ τοῦ Ἰωάσαφ καὶ τῆς μακρᾶς αὐτοῦ ἀρχῆς περισωθείσας ἡμῖν πενιχρὰς εἰδήσεις, ὡς εἰδικὴ ἐμοῦ πραγματεία, μετ' ὀλίγον ἐκδοθησομένη, μέλλει νὰ δείξῃ. Ἐνταῦθα δὲ ἀρκοῦμαι κριτικῶς ἐπανορθῶν δύο τῶν ἡρωελεγείων ἐφθαρμένα χωρία, ὧν ὁ κ. Στεφανίδης, ἄλλως ἱκανὰ ἄλλα τοῦ ἀντιγραφέως σφάλματα εὐστόχως ἐπανορθώσας, τὸ μὲν παρεῖδεν ὅλως, τὸ δὲ δὲν ἀποκατέστησε προσηκόντως.

Καὶ τὸ μὲν πρῶτον χωρίον, ἐν τῷ πρώτῳ τῶν ἡρωελεγείων κείμενον, ἔχει ὧδε:

ὅς ρ' ὑπὸ δυσμενέων θυμοφθόρα κήδεα ἔτλης,
σῇ, πάτερ, εὐτυχίῃ, τηκομένων μαλερῶς·
νῦν δὲ ποδῶν προπάροιθεν ἀοχλέως οἳ' ἀθέμιστοι
λίττονταί σε τεῶν μνωόμενοι χαρίτων.

Ἀλλὰ **ἀοχλέως** λέξις οὔτε ποτὲ ἐρρήθη, οὔτε ἦτο δυνατὸν νὰ ρηθῇ ὑπὸ στόματος ἑλληνικοῦ, τὸ δὲ ἀληθὲς εἶναι τὸ **ἀολλέες**, εἰ μὴ τὸ **ἀολλέως** (λ=χ).

Τὸ δὲ δεύτερον ἐν τῷ δευτέρῳ ἡρωελεγείῳ φερόμενον, ἔχει ὧδε:

καὶ Παλλὰς φρένας ὦπασ', ἀτὰρ Χάριτες σοῖο ὠπήν
κάλλος δ' ἡμερόεν Φοῖβος ἔθηκε μόνῳ.

Ἀντὶ τοῦ **σοῖο** ἀνέμενέ τις τὸ **σοι** (**Χάριτές σοι**), πρὸς τὸ **μόνῳ**, ὅπως παραλίπω ὅτι τῆς λέξεως **ὠπὴ** πολλῷ εὐχρηστοτέρα εἶναι ἡ **ὀπωπή**. Εὐτυχῶς αὐτοῦ τοῦ κώδικος ἡ γραφὴ **πωπὴν**, ἣν ὁ ἐκδότης μετέγραψεν **ὠπὴν**, ὁδηγεῖ ἡμᾶς εἰς τὸ ἀληθὲς **σοι ὀπωπήν**. Τὰ γράμματα **σοιοπωπην** ὁ ἀντιγραφεὺς, μὴ γινώσκων ἃ ἀνεγίνωσκεν, ἐχώρισε **οοῖο πωπὴν**, ὥσπερ τὰ **σωνενεκαρχιθυτα (σῶν ἕνεκ' ἀρχιθύτα)** ἐχώρισε **σῶν ἓν ἐκαρχιθύτα** καὶ τὰ **ιωασαφουκοτεοντα (Ἰωάσαφ οὐ κοτέοντα)** ἀνέγνω **ἰωάσα φουκοτέοντα!**

Ὁδοῦ πάρεργον, τὸ **ἡμερόεν** εἰς τὸ **ἱμερόεν** διορθούσθω.

Ἐν Θεσσαλονίκῃ, τῇ 24 σεπτεμβρίου 1907.

ΠΕΤΡΟΣ Ν. ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ

3. Σύνταγμα ἱερῶν κανόνων Ε' 524 καὶ νεώτερον ἐν χρήσει Συνταγμάτιον σελ. 12.

ΕΚ ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

1948 Π.ΙΙΙ-726907